

ROMÂNIA



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 75

din 31 ianuarie 2012

Prin nota nr. 3160/IJ/2530/SIJ/1004/SIP/1838/ST/2012, Inspecția judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii sesizarea Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de apărare a „independenței și prestigiului justiției” afectate de afirmațiile defăimătoare la adresa procurorilor făcute de inculpatul

cu ocazia judecării dosarului penal
Curții de Apel București, care au fost preluate de agențiile de presă, presa on-line și posturile de televiziune.

Analizând nota Inspecției judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

Pe rolul Secției de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se află dosarul nr. privind, printre alții, pe inculpatul
față de care se efectuează cercetări cu privire la săvârșirea unor infracțiuni.

Prin ordonanța din a fost pusă în mișcare acțiunea penală față de inculpați și, în temeiul art. 136 și 143 Cod procedură penală, s-a dispus reținerea acestora pentru 24 de ore.

La data de 08 noiembrie 2011, procurorii au formulat propunere de arestare preventivă a mai multor inculpați, printre care și . pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la delapidare, prev. de art. 26 C.pen. rap. la art. 215¹ alin. 1, 2 C.pen. cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen. și a infracțiunii de spălare a banilor, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen., cu aplicarea dispozițiilor art. 33 lit. a C.pen.

Prin încheierea din Camera de Consiliu din data de a Tribunalului București – Secția a II-a penală, pronunțată în dosarul nr. au fost respinse ca neîntemeiate excepțiile invocate de către inculpați, prin apărători, a fost admisă propunerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în baza art. 149¹ alin. 10 Cod procedură penală, s-a dispus arestarea preventivă a mai multor inculpați, inclusiv a inculpatului , pe o durata de 29 de zile, cu începere de la data încarcerării.

Inculpații au declarat recurs împotriva încheierii din Camera de Consiliu din data de 8 noiembrie 2011.

La data de în dosarul nr. al Curții de Apel București, Secția I penală, s-au judecat recursurile declarate de inculpați.

Cu ocazia acordării ultimului cuvânt, inculpatul a făcut afirmații defăimătoare la adresa procurorilor care efectuează urmărirea penală și a proferat amenințări.

Astfel, în legătură cu procurorii care instrumentează cauza, inculpatul a afirmat că sunt ofițeri sub acoperire, rău-intenționați și ignoranți.

De asemenea, a mai susținut că acuzațiile care i se aduc sunt de o mare gravitate și numai o doamnă îngrijitoare de la parchet ori un dobitoc putea să le formuleze.

În finalul declarației sale, inculpatul a menționat că dacă se va duce înapoi la arest, știe de ce se duce, dar, din acel moment, va lua justiția în mâinile sale proprii.

Curtea de Apel București secția I penală, prin încheierea nr. din data de 14 noiembrie 2011, în temeiul art. 385¹⁵ punctul 2 litera d Cod de procedură penală, a admis recursurile formulate de recurenții-inculpați, a casat, în parte, încheierea de

ședință și, rejudecând în fond, în temeiul art.149¹ alin. 9 Cod procedură penală a respins ca nefondată propunerea de arestare preventivă a inculpaților

În temeiul art.149¹ alin.12 Cod procedură penală raportat la art.146, alin.11¹ Cod procedură penală, cu aplicarea art.145¹ alin.1 Cod procedură penală s-a dispus față de fiecare inculpat, luarea măsurii obligării de a nu părăsi țara, pe o perioadă de 30 zile, cu începere de la data de 14.XI.2011 și până la data de 13.XII.2011, inclusiv. În temeiul art.145¹ alin.2 Cod procedură penală, raportat la art.145 alin.1¹, literele a-d și alin.1² litera c Cod de procedură penală s-a dispus ca fiecare inculpat să respecte pe perioada măsurii preventive anumite obligații.

Plenul reține că afirmațiile făcute de inculpatul _____ cu ocazia acordării ultimului cuvânt au fost preluate în emisiunile de știri, din data de 14 noiembrie 2011, ale posturilor de televiziune Realitatea TV, Antena 1, Antena 3 și Pro TV.

De asemenea, acestea au făcut și obiectul unor articole publicate pe HotNews (14 noiembrie, ora 21) și Evenimentul zilei, ediția din 15 noiembrie 2011.

Din verificări a reieșit că, în ceea ce privește desfășurarea recursului din dosarul nr. _____, la Curtea de Apel București nu au fost formulate cereri oficiale privind înregistrarea ședinței de judecată.

Dispozițiile legale aplicabile în etapa dezbaterilor, ultimul cuvânt al inculpatului potrivit Codului de procedură penală și Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, referitor la activitatea în timpul ședinței de judecată presupun publicitatea ședinței de judecată și faptul că în timpul ultimului cuvânt inculpatul nu poate fi întrerupt.

Plenul reține că, în etapa procesuală a ultimului cuvânt, inculpatul are posibilitatea de a-și exprima liber și public poziția în legătura cu fapta reținută, vinovăția și întregul fond al cauzei. Inculpatul vorbește personal, întrucât dreptul la ultimul cuvânt este personal și nu poate fi exercitat de apărător, prilejuind acestuia posibilitatea de a expune atitudinea față de faptele săvârșite, respectiv față de procesul care se desfășoară.

Astfel, Plenul constată că afirmațiile inculpatului _____, în ultimul cuvânt, s-au limitat, în general, la cauza dedusă judecății, iar remarcile la adresa

procurorilor, de scurtă durată, au fost intercalate printre aprecierile subiective ale inculpatului referitoare la fapta imputată.

Publicitatea şedinţei de judecată constituie un principiu în dreptul procesual penal, însă prezentarea declaraţiilor inculpatului de către mass-media, s-a realizat în condiţiile în care preşedintelui completului de judecată nu i s-a solicitat aprobarea privind fotografierea, filmarea sau înregistrarea în sala de şedinţă.

Preluarea şi reflectarea în mass-media a afirmaţiilor făcute de inculpatul [redacted] cu ocazia acordării ultimului cuvânt în dosarul nr. [redacted] al Curţii de Apel Bucureşti, Secţia I penală, a fost analizată prin raportare la: dispoziţiile art. 30 din Constituţia României, art. 10 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, Rezoluţia 1003/1993 cu privire la etica ziaristică precum şi la jurisprudenţa CEDO în materia libertăţii de exprimare.

Din această perspectivă, afirmaţiile inculpatului preluate şi difuzate de posturile de televiziune Realitatea TV, Antena 3, Antena 1 şi Pro TV, agenţia de presă HotNews şi publicaţia Evenimentul zilei, cu ocazia acordării ultimului cuvânt, au avut drept consecinţă scăderea încrederii cetăţenilor în sistemul judiciar şi, implicit, afectarea prestigiului procurorilor şi a independenţei acestora.

Necesitatea protecţiei autorităţii şi independenţei puterii judecătoreşti precum şi a reputaţiei judecătorilor şi procurorilor în vederea bunei funcţionări a justiţiei, reprezintă elemente care justifică limitarea libertăţii de exprimare recunoscută presei.

Limbajul folosit de inculpatul [redacted] precum şi mesajul de ameninţare conţinut în exprimarea privind luarea justiţiei în propriile mâini reprezintă un atac la onoarea şi demnitatea procurorilor care instrumentează cauza şi, totodată, un mijloc de intimidare a acestora.

Doamna Procuror General a formulat obiecţiuni la nota Inspecţiei Judiciare, susţinând, în esenţă, faptul că Inspecţia judiciară a ajuns la o concluzie greşită şi contradictorie bazată pe aplicarea eronată a principiilor ce reglementează libertatea de exprimarea inculpatului, cu ocazia acordării ultimului cuvânt şi faptul că toate constatările privind activitatea în timpul şedinţei de judecată şi preluarea de către mass-media a afirmaţiilor inculpatului [redacted] nu au legătură cu obiectul sesizării.

În ceea ce privește obiecțiunile formulate de doamna procuror general, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că prin cererea de apărare a independenței sistemului judiciar s-au invocat: apariția în mass-media, agențiile de presă, presa on-line și posturile de televiziune a declarațiilor făcute de inculpatul _____ cu ocazia soluționării recursului împotriva arestării preventive; limbajul folosit specific unor manifestări care exced cadrului constituțional și procesual, creându-se, prin agresiunile verbale și amenințările la adresa justiției, un potențial de degradare a imaginii magistraților.

Activitatea desfășurată de Inspekția judiciară privind cererea de apărare a independenței justiției s-a raportat la aspectele invocate de solicitant și la dispozițiile legale care reglementează procedurile de control.

În cadrul cererii adresate Consiliului Superior al Magistraturii s-au invocat aspecte privind valorificarea dreptului de apărare dar și libertatea de expresie și limitele acesteia, exercitate de inculpat în cadrul ședinței de judecată, astfel că verificările efectuate s-au raportat la dispoziții legale aplicabile în etapa dezbaterilor și ultimul cuvânt al inculpatului, potrivit Codului de procedură penală și Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, referitor la activitatea în timpul ședinței de judecată.

Din această perspectivă, Plenul apreciază că susținerea potrivit căreia verificarea de către Serviciul de inspekție judiciară pentru judecători, a modului în care s-a desfășurat activitatea de judecată, nu are legătură cu obiectul sesizării, este neîntemeiată.

În raport de aspectele invocate în cererea de apărare a independenței, respectiv faptul că limbajul folosit în ultimul cuvânt de inculpatul _____ cu ocazia soluționării recursului împotriva arestării preventive, reprezintă manifestări care exced cadrului constituțional și procesual, iar apariția în mass-media a afirmațiilor denigratoare afectează independența sistemului judiciar, Plenul apreciază că analiza realizată de Serviciului de inspekție judiciară pentru judecători a vizat, în mod corect, modul de desfășurare a ședinței de judecată, din perspectiva dispozițiilor art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată și a normelor de deontologie profesională, iar concluzia la care s-a ajuns, privind respectarea

de judecător a dispozițiilor legale și regulamentare, nu poate fi apreciată ca fiind în contradicție cu propunerile corespunzătoare prezentării și analizei detaliate a tuturor aspectelor care au pus în discuție independența justiției.

În consecință, Plenul constată că, în raport de limitele competenței Inspecției Judiciare, desfășurarea verificărilor efectuate de Serviciul de inspecție judiciară pentru judecători, s-a realizat în conformitate cu Hotărârea nr. 404/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii și Metodologia de realizare a controalelor de către Inspecția Judiciară aprobată prin Hotărârea nr. 292/2010 a Consiliului Superior al Magistraturii, motiv pentru care Plenul își va însuși conținutul răspunsului Inspecției Judiciare la obiecțiunile formulate de doamna procuror general Laura Codruța Kovesi cu privire la constatările și propunerile din Raportul privind cererea de apărare a independenței justiției.

Astfel, Plenul reține că în conformitate cu dispozițiile Hotărârii nr. 404/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, raportul întocmit de Inspecția Judiciară a fost înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii pentru a analiza situația creată prin preluarea și difuzarea în mass-media a afirmațiilor făcute de inculpatul

în cadrul ultimului cuvânt acordat în cauza care a avut ca obiect judecarea recursului formulat împotriva încheierii prin care s-a luat față de acesta măsura arestării preventive și a decide asupra apărării independenței și prestigiului justiției, iar propunerea Serviciului de inspecție judiciară pentru procurori se încadrează în limitele sesizării formulate de doamna procuror general Laura Codruța Kovesi.

Prin adresa nr. 2121/C/2011 din 15 noiembrie 2011, înaintată Consiliului Superior al Magistraturii, doamna procuror general Laura Codruța Kovesi a solicitat să se analizeze situația constatată în legătură cu apariția în mass-media a unor afirmații denigratoare care aduc grave încălcări ale dreptului la imagine a magistraților, cu consecința afectării independenței întregului sistem judiciar și să se dispună măsuri legale, conform art. 75 alin.1 din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Art. 75 alin. 1 din actul normativ menționat prevede dreptul și obligația Consiliului Superior al Magistraturii de a apăra judecătoria și procurorii împotriva

oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

În materia apărării independenței și prestigiului justiției, intervenția Consiliului Superior al Magistraturii are drept scop prevenirea unei eventuale neîncrederi a cetățenilor în corectitudinea și eficiența actului de justiție.

Plenul apreciază, în concluzie că afirmațiile numitului preluat și difuzate în mass-media, sunt de natură pe de o parte, să aducă atingere prestigiului și credibilității justiției, iar pe de altă parte, să constituie un factor de presiune asupra procurorilor ce le afectează independența, împrejurări față de care, va admite cererea de apărare a independenței justiției formulate de doamna Laura Codruța Kovesi, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în acest sens.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Însușirea conținutului răspunsului Inspecției Judiciare la obiecțiunile formulate de doamna procuror general Laura Codruța Kovesi cu privire la constatările și propunerile din Raportul privind cererea de apărare a independenței justiției.

Art.2 – Admiterea cererii de apărare a independenței justiției formulate de doamna Laura Codruța Kovesi, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în acest sens.

Art.3 - Prezenta Hotărâre nr. 75 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media.

Data în București, la data de 31 ianuarie 2012

Președinte,

Judecător Alina Nicoleta GHICA

